

PABALIŲ TURGUS

ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. (Bendrovės/Įmonės pavadinimas) (toliau – Įmonė) etikos kodeksas (toliau – Etikos kodeksas) nustato veiklos ir elgesio principus, kuriomis vykdydami tarnybines pareigas turi vadovautis Įmonėje dirbantys asmenys (toliau - darbuotojai).

2. Etikos kodekso reikšmė - pripažinti, palaikyti ir puoselėti teisingumą, sąžiningumą, toleranciją, pagarbą žmogui, kurti demokratinę atmosferą Įmonėje.

3. Įmonė skatina darbuotojus laikytis elgesio principų ir etikos normų, sudaro galimybes skaidriai vykdyti savo pareigas, formuoti visuomenės pasitikėjimą Įmone.

4. Etikos kodeksas taikomas visiems Įmonės darbuotojams, įskaitant asmenis, veikiančius Įmonės vardu, nepriklausomai nuo jų santykio su Įmone formos bei atlygintinumo.

5. Etikos kodeksas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos konstitucija, Lietuvos Respublikos darbo kodeksu, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymų ir kitais teisės aktais.

II SKYRIUS PAGRINDINIAI PRINCIPAI IR ELGESIO NORMOS

6. Įmonės darbuotojai turi vykdyti ne tik nustatytas tiesiogines pareigas, bet ir laikytis elgesio principų, kurie formuoja Įmonės įvaizdį ir pasitikėjimą ja. Darbuotojų veikla Įmonėje grindžiama šiais profesinės etikos principais: pagarbos žmogui ir Įmonei, teisingumo ir nešališkumo, nesavanaudiškumo, padarumo ir sąžiningumo, atskaitomybės ir atsakomybės, pavyzdingumo ir dorovingumo.

7. Pagrindiniai Įmonės darbuotojų elgesio principai:

7.1. **Pagarba žmogui ir Įmonei principas** apima šias darbuotojo elgesio nuostatas:

7.1.1. gerbti kolegų, klientų, interesantų teises ir laisves, laikytis Lietuvos Respublikos teisės aktų ir Įmonės vidaus teisės aktų reikalavimų bei vykdyti teismų sprendimus;

7.1.2. dirbti žmonėms geranoriškai, nepaisant jų asmens savybių, turtinės ar visuomeninės padėties, mandagiai elgtis su kolegomis, pavaldiniais ir kitų institucijų atstovais, nepaisant jų politinių pažiūrų bei partinės priklausomybės;

7.1.3. pagarbiai išklaudyti asmenis ir imtis visų teisėtų priemonių jiems padėti, dėmesingai reaguoti į piliečių bei organizacijų prašymus ir siūlymus;

7.1.4. elgtis taip, kad bendradarbiai pasitikėtų, vykdyti savo pareigas rūpestingai ir atsakingai, atsižvelgiant į Įmonės interesus.

7.2. **Teisingumo ir nešališkumo principas** apima tokias darbuotojo elgesio nuostatas:

7.2.1. kalba, veiksmais ar siūlomais bei priimamais sprendimais nediskriminuoti jokio asmens ar visuomenės grupės tautybės, rasės, lyties, kalbos, kilmės, socialinės padėties, religinių įsitikinimų ar politinių pažiūrų pagrindu ir imtis teisėtų priemonių užkirsti kelią pastebėtai diskriminacijai;

7.2.2. priimti pagrįstus sprendimus ir veikti vadovaujantis tik viešaisiais interesais;

7.2.3. nepažeisti įstatymų, kitų teisės aktų, nepiktnaudžiauti jam suteiktomis galiomis ir veikti tik pagal suteiktus įgaliojimus;

7.2.4. neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo priimant sprendimus;

7.2.5. būti tolerantišku ir teisingu bendradarbių nusiskundimams, nedemonstruoti savo simpatijų ar antipatijų ir išskirtinio dėmesio atskiriems asmenims ar jų grupėms;

7.2.6. konfliktinėse situacijose elgtis nešališkai, išklaudyti abiejų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo;

7.2.7. vadovautis visų asmenų lygybės prieš įstatymą principu. Susidūrus su skirtingais asmenų reikalavimais, nedaryti nepagrįstų išimčių, interesų konfliktus spręsti atsižvelgus į Įmonės ir visuomenės interesus, vadovaujantis visiems vienodais vertinimo kriterijais.

7.3. **Nesavanaudiškumo principas** apima tokias darbuotojo elgesio nuostatas:

7.3.1. dirbti Įmonės interesams, vengti interesų konflikto;

7.3.2. nesinaudoti Įmonės nuosavybe ne darbinei veiklai, taip pat nesinaudoti su darbu susijusia informacija kitaip, negu nustato Įmonės vidaus dokumentai;

7.3.3. nesinaudoti savo darbine padėtimi siekiant asmeninių tikslų, ar siekiant gauti sau ir / ar savo artimiems asmenims tiesioginės ar netiesioginės naudos;

7.3.4. laiku ir tiksliai deklaruoti savo privačius interesus teisės aktų nustatyta tvarka, nesudaryti sąlygų viešų ir privačių interesų konfliktui kilti, o jam kilus, imtis priemonių tokiam konfliktui pašalinti.

7.4. **Padorumo ir sąžiningumo principas** apima tokias darbuotojo elgesio nuostatas:

7.4.1. savo pareigas eiti nepriekaištingai ir saugoti nepriekaištingą darbuotojo reputaciją;

7.4.2. būti nepaperkamu, nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nepriimti dovanų, pinigų ar paslaugų, išskirtinių lengvatų, nuolaidų ar kitų netiesioginių dovanų iš asmenų ar organizacijų, galinčių daryti įtaką atliekant darbinę pareigą;

7.4.3. nepagrįstus prašymus atmesti taktiškai;

7.4.4. nesinaudoti kito asmens klaidomis ar nežinojimu;

7.4.5. profesinėje, kitoje viešojoje veikloje ir privačiame gyvenime elgtis garbingai, nežeminant savęs, kolegų ir Įmonės;

7.4.6. nedalyvauti neteisėtuose sandoriuose ir susirinkimuose;

7.4.7. netoleruoti kolegų, kitų institucijų darbuotojų neetiško elgesio ar neteisėtų veiksmų ir nedelsiant imtis priemonių jiems nutraukti.

7.5. **Atskaitomybės ir atsakomybės principas** apima tokias darbuotojo elgesio nuostatas:

7.5.1. teisės aktų nustatyta tvarka paaiškinti ir pagrįsti savo sprendimus ar veiksmus;

7.5.2. atsisakyti vykdyti neteisėtą nurodymą ar įsakymą ir apie tai pranešti Įmonės vadovui;

7.5.3. neturint pakankamai išteklių, įgūdžių ar kompetencijos darbiniam pavedimui vykdyti, apie tai nedelsiant pranešti tiesioginiam vadovui;

7.5.4. asmeniškai atsakyti už savo darbinių sprendimų ar veiklos rezultatų pasekmes, trumpalaikių ir ilgalaikių pareiginių tikslų neįgyvendinimą;

7.5.5. priimti dalį atsakomybės už kolegialiai priimamą sprendimą;

7.5.6. atsiskaityti už savo darbinę veiklą vadovui, kontroliuojančioms institucijoms.

7.6. **Pavyzdingumo principas** apima tokias darbuotojo elgesio nuostatas:

7.6.1. savo pareigas atlikti laiku ir kompetentingai;

7.6.2. būti tolerantišku ir paslaugiu, pagarbiai elgtis su bendradarbiais ir kitais asmenimis, konfliktines situacijas spręsti taikiai ir mandagiai;

7.6.3. visada veikti profesionaliai;

7.6.4. nuolat tobulintis ir kelti savo kvalifikaciją;

7.6.5. pripažinti savo darbinę klaidą ir jas taisyti;

7.6.6. naudoti savo darbo laiką efektyviai;

7.6.7. profesinėje ir kitoje viešojoje veikloje bei vietoje savo išvaizda, kalba ir elgesiu rodyti pavyzdį, laikytis visuotinai pripažintų etikos normų;

7.6.8. nereikšti paniekos kolegoms, pavaldiniams, vadovams, neįžeidinėti, neplūsti, nevertoti psichologinio smurto;

7.6.9. nepiktnaudžiauti alkoholiu, nevertoti narkotinių ar toksinių medžiagų, ir seksualiai nepriekabiauti, nesirodyti neblaivios būklės viešai.

8. Įmonė gerbia savo darbuotojų teises, elgiasi su jais sąžiningai ir pagarbiai, sudaro saugias darbo sąlygas, skatina geriausią darbuotojų profesinių sugebėjimų panaudojimą bei jų tobulinimą, suteikia visiems lygias galimybes profesinėje srityje.

9. Įmonėje skatinama įvairovė. Netoleruojama diskriminacija bet koku pagrindu – dėl etninės kilmės, lyties, seksualinės orientacijos, šeiminių ar socialinės padėties, tėvystės ar motinystės, religijos, politinių pažiūrų, pilietybės, neįgalumo ar amžiaus. Diskriminacijos netoleravimas ir lygios galimybės užtikrinamos visuose darbuotojų valdymo procesuose – laisvų darbo vietų skelbimo, įdarbinimo, ugdymo bei kituose.

10. Įmonė siekia, kad visi darbuotojai būtų tinkamai informuoti ir apmokyti aplinkosaugos reikalavimų klausimais. Kiekvienas mūsų darbuotojas privalo stengtis sumažinti atliekų bei bet kokią kitą savo poveikį aplinkai. Savo veikloje siekiame tausoti gamtos išteklius, žaliavas ir energiją, teisingai pasirinkti ir atsakingai pirkti bei naudoti produktus, atsakingai tvarkyti atliekas bei mažinti jų kiekį, remti ir aktyviai prisidėti prie nacionalinių aplinkosauginių iniciatyvų.

III SKYRIUS DARBUOTOJŲ TARPUSAVIO SANTYKIAI ĮMONĖJE

11. Įmonės darbuotojų tarpusavio santykiai grindžiami pasitikėjimu, sąžiningumu, savitarpio pagalba, lygiateisiškumu, tolerancija ir taktiškumu.

12. Darbuotojai turi stengtis palaikyti Įmonėje darbingą ir draugišką aplinką, užkirsti kelią konfliktams, šalinti nesutarimų priežastis, būti mandagūs ir paslaugūs.

13. Darbuotojai bendraudami su kolegomis, privalo elgtis pagarbiai, vadovaudamiesi principu, kad kiekvienas asmuo turi teisę į savo nuomonę visais klausimais.

14. Ginčytinas problemas darbuotojai sprendžia tarpusavyje, o neišsprendus ginčo pirmiausiai kreipiasi į padalinio vadovą.

15. Darbuotojai privalo vengti asmens žeminimo ir įžeidinėjimo, darbuotojo charakterio savybių viešo aptarimo, apkalbų, šmeižto skleidimo, nesantaikos kurstymo naudojantis pareiginiiais ar psichologiniais privalumais, neigiamų emocijų demonstravimo, tiesioginio ar netiesioginio priekabiavimo.

16. Vadovai privalo mandagiai bendrauti su pavaldiniais, aiškiai ir suprantamai duoti jiems nurodymus, taktiškai ir pagrįstai reikšti pastabas dėl pavaldžių darbuotojų klaidų ar darbo trūkumų, objektyviai vertinti jų darbo rezultatus; paskirstyti tolygiai darbą kolektyve, kad būtų efektyviai panaudotos kiekvieno pavaldinio galimybės bei profesinė kvalifikacija; netoleruoti pavaldžių darbuotojų tarpusavio įžeidinėjimo ar bet kokio žeminimo

17. Įmonėje netoleruojamas bet kokios asmens garbę ir orumą žeminančios, taip pat – bet kokios kitos neteisėtos informacijos naudojimas bei saugojimas Įmonės patalpose esančiose IT priemonėse bei duomenų kaupimo laikmenose.

18. Darbuotojai turi principingai reaguoti į pažeidimus. Jeigu galėjo būti nesilaikoma Įmonės veiklos principų ir Etikos kodekso, darbuotojas turėtų kreiptis į savo tiesioginį vadovą ar Įmonės vadovybę.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Darbuotojai už Etikos kodekso normų nesilaikymą atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

20. Su Etikos kodekso nuostatomis supažindinamas kiekvienas Įmonės darbuotojas Įmonėje nustatyta tvarka. Naujai priimami darbuotojai pasirašytinai supažindinami iškart po darbo sutarties sudarymo bei pasirašymo.

21. Etikos kodeksas peržiūrimas pagal poreikį, pasikeitus aplinkybėms, atnaujinamas ir papildomas.

22. Įmonės vadovai privalo nuolat stebėti, kad jiems pavaldūs darbuotojai laikytųsi Etikos kodekso nuostatų.

23. Etikos kodeksas skelbiamas Įmonės interneto tinklalapyje.

24. Jeigu Įmonės darbuotojo elgesys nėra reglamentuotas teisės aktais arba šio Etikos kodekso, jis privalo laikytis bendrųjų etikos principų.
